



สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่องการย้ายถิ่นเพื่อการศึกษาและผลสืบเนื่องจากการย้ายถิ่น ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในเขตกรุงเทพมหานครครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาจากนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในปีการศึกษา 2521 ทั้งนิสิตในภาคปกติและนิสิตภาคสมทบ โดยเฉพาะวิทยาเขตซึ่งตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วยวิทยาเขตที่สำคัญ 4 วิทยาเขตคือ วิทยาเขตประสานมิตร วิทยาเขตปทุมวัน วิทยาเขตบางเขน และวิทยาเขตพลศึกษา จำนวน 1,893 คน จำแนกเป็นนิสิตภาคปกติ 978 คน (ชาย 479 คน, หญิง 499 คน) และนิสิตภาคสมทบ 915 คน (ชาย 513 คน, หญิง 402 คน) จำแนกออกเป็นวิทยาเขตประสานมิตร 768 คน (ชาย 383 คน, หญิง 385 คน) วิทยาเขตปทุมวัน 320 คน (ชาย 144 คน, หญิง 176 คน) วิทยาเขตบางเขน 409 คน (ชาย 203 คน, หญิง 206 คน) และวิทยาเขตพลศึกษา 396 คน (ชาย 262 คน, หญิง 134 คน) โดยทำการศึกษาจากข้อมูลปฐมภูมิ ซึ่งได้จากการสำรวจนิสิตทั้งภาคปกติและภาคสมทบของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในเขตกรุงเทพมหานครทั้ง 4 วิทยาเขต เกี่ยวกับคุณลักษณะต่างๆไปของนิสิต แบบแผนการย้ายถิ่น โภคกิจ ทิศทางของการย้ายถิ่น ประวัติของการย้ายถิ่น สาเหตุของการย้ายถิ่น และผลสืบเนื่องจากการย้ายถิ่น อันได้แก่ ผลสืบเนื่องด้านเศรษฐกิจ ผลสืบเนื่องด้านการศึกษา ผลสืบเนื่องด้านที่อยู่อาศัยและผลสืบเนื่องด้านสังคม โดยทำการศึกษาในรูปแบบปัญหาและการแก้ไขปัญหาคู่ขนาน พร้อมทั้งข้อเสนอแนะ ควบคู่การศึกษาเปรียบเทียบกับนิสิตที่ไม่ย้ายถิ่น และนิสิตผู้เดินทางประจำวัน นอกจากนี้ยังศึกษาเกี่ยวกับท้องถิ่นที่นิสิตจะไปประกอบอาชีพ และเจตคติที่นิสิตผู้ย้ายถิ่นมีต่อเพื่อนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร และเพื่อนที่อาศัยอยู่ในต่างจังหวัดซึ่งนิสิตเคยอาศัยอยู่ เป็นคน โดยตั้งสมมติฐานหลักที่สำคัญไว้ 5 ประการคือ ประการแรก "นิสิตส่วนใหญ่ย้ายถิ่นมาจากภาคกลางมากกว่าภาคอื่นของประเทศไทย" และ

ประการที่สอง "คุณลักษณะของนิสิตผู้ย้ายถิ่นจะอยู่ระหว่างคุณลักษณะของนิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่นและนิสิตผู้เกิดทางประจำวัน" ประการที่สาม "บริการคานการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญอันเป็นมูลเหตุของการย้ายถิ่น" ประการที่สี่ "นิสิตผู้ย้ายถิ่นจะประสบปัญหาต่างๆมากกว่านิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่น" และประการที่ห้า "นิสิตผู้ย้ายถิ่นส่วนใหญ่จะกลับไปประกอบอาชีพในภูมิลำเนาเดิมของตน เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว" ผลของการศึกษาอาจสรุปได้ดังต่อไปนี้

ผลของการศึกษาเกี่ยวกับแบบแผนและทิศทางของการย้ายถิ่น ปรากฏว่าปริมาณการย้ายถิ่นของนิสิตมีความสัมพันธ์กับระยะทาง กล่าวคือ นิสิตส่วนใหญ่ย้ายถิ่นมาจากภาคกลางมีอัตราส่วนสูงกว่าภาคอื่นๆ นั่นคือมีนิสิตย้ายถิ่นมาจากภาคกลางมีอัตราส่วนสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 52.0 ของนิสิตผู้ย้ายถิ่นทั้งหมด อันที่จริงลงมาคือนิสิตที่ย้ายถิ่นมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคเหนือโดยลำดับ คิดเป็นร้อยละ 20.5, 19.1 และ 8.4 ของนิสิตผู้ย้ายถิ่นทั้งหมด เมื่อพิจารณาค่าความประเทของนิสิต ปรากฏแบบแผนในทำนองเดียวกันว่าทั้งนิสิตภาคปกติและนิสิตภาคสมทบมีอัตราส่วนของผู้ที่ย้ายถิ่นมาจากภาคกลางสูงกว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ 54.2, 20.9, 17.2 และ 7.7 ของนิสิตภาคปกติ และคิดเป็นร้อยละ 49.5, 19.8, 21.7 และ 9.3 ของนิสิตภาคสมทบโดยลำดับ เมื่อพิจารณาค่าความเพศ ก็ปรากฏแบบแผนในทำนองเดียวกันนี้ จึงสรุปได้ว่านิสิตส่วนใหญ่ย้ายถิ่นมาจากภาคกลางมากกว่าภาคอื่นๆ ทั้งนี้เพราะภาคกลางเป็นภาคที่มีระยะทางอยู่ใกล้กรุงเทพมหานครมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับภาคอื่นๆของประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานประการแรกคือ "นิสิตส่วนใหญ่ย้ายถิ่นมาจากภาคกลางมากกว่าภาคอื่นๆของประเทศไทย"

จากการศึกษาเกี่ยวกับความถี่ของการย้ายถิ่น พบว่านิสิตส่วนใหญ่มีการย้ายถิ่นเพียงครั้งเดียว คือการย้ายถิ่นตรงมายังกรุงเทพมหานครมีอัตราส่วนสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 67.6 ของนิสิตผู้ย้ายถิ่นทั้งหมด อันที่จริงลงมาคือนิสิตที่มีการย้ายถิ่น 2 ครั้งคิดเป็นร้อยละ 19.9 นิสิตที่ย้ายถิ่น 3 ครั้งคิดเป็นร้อยละ 7.1 ส่วนที่เหลือเป็นนิสิตที่มีการย้ายถิ่นมากกว่า 3 ครั้ง เมื่อศึกษาเปรียบเทียบความประเท

ของนิสิตและเพศแล้ว ปรากฏว่าทั้งนิสิตภาคปกติและนิสิตภาคสมทบชายและหญิงมีอัตรา ส่วนของผู้ที่ย้ายถิ่นเพียงครั้งเดียวสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.9, 69.3 และ 69.6, 64.6 โดยลำดับ การกระจายความถี่ของการย้ายถิ่นไม่แตกต่างกันมากนัก แต่อัตรา ส่วนของผู้ย้ายถิ่นจะลดลงตามจำนวนครั้งของการย้ายถิ่น จึงสรุปได้ว่าอัตราส่วนของผู้ ย้ายถิ่นมีความสัมพันธ์ในเชิงปฏิภาคกับจำนวนครั้งของการย้ายถิ่น

ผลการศึกษาเกี่ยวกับระยะเวลาของการย้ายถิ่น พบว่านิสิตผู้ย้ายถิ่นเหล่านี้ ใ้โดยย้ายถิ่นเข้ามาอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครในระยะเวลาไม่นานนัก กล่าวคือร้อยละ 64.4 ของนิสิตผู้ย้ายถิ่นทั้งหมดเพิ่งจะย้ายเข้ามาอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร ภายใน ระยะเวลาอันน้อยกว่า 5 ปี ไ้แก่นิสิตที่ย้ายถิ่นเข้ามาอยู่ในกรุงเทพมหานครในระหว่าง ปี พ.ศ. 2516-2521 ส่วนที่เหลือเป็นนิสิตที่ย้ายถิ่นเข้ามาอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร นานกว่า 5 ปี ไ้แก่นิสิตที่ย้ายเข้ามาอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครก่อนปี พ.ศ. 2516 และเมื่อจำแนกตามประเภทของนิสิต ปรากฏว่านิสิตภาคสมทบบมีอัตราส่วนของผู้ที่ย้ายถิ่น เข้ามาอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครนานกว่า 5 ปีสูงกว่านิสิตภาคปกติ และนิสิตหญิงมีผู้ ที่ย้ายถิ่นเข้ามาอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครนานกว่า 5 ปี มีอัตราส่วนสูงกว่านิสิตชาย เล็กน้อย

การศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ย้ายถิ่น เมื่อเปรียบเทียบกับนิสิตผู้ไม่ย้าย ถิ่นและนิสิตผู้เดินทางประจำวัน ปรากฏว่านิสิตผู้ย้ายถิ่นส่วนใหญ่มีคุณลักษณะแตกต่างไป จากนิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่นและนิสิตผู้เดินทางประจำวันเล็กน้อย ทั้งคุณลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจและสังคม แต่ก็พบแนวโน้มว่าคุณลักษณะของผู้ย้ายถิ่นจะอยู่ตรงกลางระหว่าง คุณลักษณะของนิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่นและนิสิตผู้เดินทางประจำวัน ตามทฤษฎีการย้ายถิ่น ของ Everett S. Lee. ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทของนิสิตและเพศเป็นปัจจัยสำคัญ กล่าวคือ คุณลักษณะทางประชากรมีความแตกต่างกันคือ นิสิตผู้ย้ายถิ่นมีอัตราส่วนของนิสิตชาย สูงกว่านิสิตหญิง (คิดเป็นร้อยละ 54.1 และ 45.9) นิสิตผู้เดินทางประจำวันมีอัตรา ส่วนของนิสิตชายสูงกว่านิสิตหญิง (ร้อยละ 55.6 และ 44.4) ส่วนนิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่นมี อัตราส่วนของนิสิตชายต่ำกว่านิสิตหญิง (ร้อยละ 49.1 และ 50.9) นิสิตภาคปกติมี

อัตราส่วนของนิสิตหญิงสูงกว่านิสิตชายทั้งนิสิตผู้ย้ายถิ่น นิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่นและนิสิตผู้  
 เกิดทางประจำวัน ส่วนในภาคสมทบมีอัตราส่วนของนิสิตชายสูงกว่านิสิตหญิงโดย  
 เฉพาะผู้ย้ายถิ่นและผู้เกิดทางประจำวัน เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับอายุของนิสิตพบว่า  
 ทั้งนิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่น นิสิตผู้ย้ายถิ่น และนิสิตผู้เกิดทางประจำวัน มีอัตราส่วนของผู้  
 ที่มีอายุในกลุ่ม 20-29 ปีสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.0, 84.8 และ 90.0 โดย  
 ลำดับ เมื่อคำนวณหาอายุโดยเฉลี่ย ปรากฏว่านิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่น นิสิตผู้ย้ายถิ่นและ  
 นิสิตผู้เกิดทางประจำวันมีอายุโดยเฉลี่ยไล่เลี่ยกันคือ 23.3, 23.8 และ 23.7  
 ปีโดยลำดับ เมื่อจำแนกตามประเภทของนิสิต ปรากฏว่านิสิตภาคสมทบบมีอายุโดย  
 เฉลี่ยสูงกว่านิสิตภาคปกติทั้งนิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่น ผู้ย้ายถิ่น และผู้เกิดทางประจำวัน  
 เมื่อจำแนกตามเพศ ปรากฏว่านิสิตชายมีอายุมากกว่านิสิตหญิงทั้งนิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่น  
 นิสิตผู้ย้ายถิ่น และนิสิตผู้เกิดทางประจำวัน เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับสถานภาพสมรส  
 ปรากฏว่านิสิตส่วนใหญ่เป็นโสดมีอัตราส่วนสูงกว่าผู้ที่สมรสแล้ว ทั้งนิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่น  
 นิสิตผู้ย้ายถิ่น และนิสิตผู้เกิดทางประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 93.5, 91.0 และ 90.9  
 โดยลำดับ เมื่อพิจารณาตามประเภทของนิสิตและเพศ ปรากฏแบบแผนตนเองเกี่ยว  
 กันว่านิสิตที่เป็นโสดมีอัตราส่วนสูงกว่านิสิตที่สมรสแล้ว ทั้งนิสิตภาคปกติและนิสิตภาค  
 สมทบทั้งสองเพศ

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านเศรษฐกิจ ปรากฏว่านิสิตส่วนใหญ่ทั้ง  
 ผู้ไม่ย้ายถิ่น ผู้ย้ายถิ่น และผู้เกิดทางประจำวัน ใ้รับความอุปการะด้านการเงินมี  
 อัตราส่วนสูงกว่านิสิตที่มีรายได้เป็นของตนเอง ปรากฏว่าในแต่ละเดือนนิสิตกลุ่มนี้  
 มีรายได้โดยเฉลี่ยเท่ากับ 930 บาท นิสิตส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่างเดือนละ 1,000  
 -1,499 บาทมีอัตราส่วนสูงที่สุด ทั้งนิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่น นิสิตผู้ย้ายถิ่น และนิสิตผู้เกิด  
 ทางประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 41.1, 42.6 และ 51.3 โดยลำดับ และคิดเป็น  
 ร้อยละ 44.2 ของนิสิตทั้งหมด นิสิตที่มีรายได้สูงกว่า 1,500 บาทมีเพียงส่วนน้อย  
 เมื่อคำนวณหารายได้โดยเฉลี่ยของนิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่น นิสิตผู้ย้ายถิ่น และนิสิตผู้เกิด  
 ทางประจำวันแล้ว ปรากฏว่ามีรายได้ไล่เลี่ยกัน กล่าวคือนิสิตผู้เกิดทางประจำวัน  
 มีรายได้มากกว่านิสิตผู้ย้ายถิ่นและนิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่นเล็กน้อย คือนิสิตผู้เกิดทางประจำ



วันมีรายได้อายุเฉลี่ยเดือนละ 960 บาท นิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่นและนิสิตผู้ย้ายถิ่นมีรายได้อายุเฉลี่ยเท่ากันคือเดือนละ 920 บาท เมื่อจำแนกตามประเภทของนิสิตและเพศปรากฏว่านิสิตภาคสมทบมีรายไ้มากกว่านิสิตภาคปกติ และนิสิตชายมีรายไ้มากกว่านิสิตหญิง ทั้งนิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่น นิสิตผู้ย้ายถิ่น และนิสิตผู้เดินทางประจำวัน

เมื่อพิจารณาถึงรายจ่ายของนิสิต ปรากฏว่านิสิตกลุ่มนี้มีรายจ่ายไล่เลี่ยกับรายได้อายุเฉลี่ย นิสิตส่วนใหญ่มีรายจ่ายโดยประมาณเท่ากับ 925 บาทต่อเดือน นิสิตผู้ย้ายถิ่นมีรายจ่ายโดยเฉลี่ยมากกว่านิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่น และนิสิตผู้เดินทางประจำวัน กล่าวคือนิสิตผู้ย้ายถิ่นมีรายจ่ายโดยเฉลี่ยเดือนละ 960 บาท นิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่นมีรายจ่ายโดยเฉลี่ยประมาณเดือนละ 850 บาท และนิสิตผู้เดินทางประจำวันมีรายจ่ายโดยเฉลี่ยประมาณเดือนละ 940 บาท จะเห็นได้ว่านิสิตผู้ย้ายถิ่นมีรายจ่ายสูงกว่านิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่น และนิสิตผู้เดินทางประจำวันไม่มากนัก เนื่องจากนิสิตผู้ย้ายถิ่นมีการประหยัดค่าใช้จ่ายเป็นอย่างดี เมื่อจำแนกตามประเภทของนิสิต ปรากฏว่านิสิตภาคสมทบมีรายจ่ายสูงกว่านิสิตภาคปกติทั้งนิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่น นิสิตผู้ย้ายถิ่น และนิสิตผู้เดินทางประจำวัน เมื่อจำแนกตามเพศ ปรากฏว่านิสิตชายมีรายจ่ายสูงกว่านิสิตหญิงทั้งนิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่น นิสิตผู้ย้ายถิ่น และนิสิตผู้เดินทางประจำวัน

เมื่อพิจารณาถึงคุณลักษณะด้านสังคม โดยเฉพาะระดับการศึกษาของนิสิต ก่อนที่จะเข้ามาศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปรากฏว่านิสิตส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่างๆกันทั้งนิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่น นิสิตผู้ย้ายถิ่น และนิสิตผู้เดินทางประจำวัน นิสิตส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาในระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีอัตราส่วนสูงกว่าผู้ที่มิ่วฒิกว่าอนุปริญญาหรือเทียบเท่า นิสิตที่มีการศึกษาวุฒิปริญญาหรือเทียบเท่าคิดเป็นร้อยละ 64.3, 57.5 และ 67.4 ของนิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่น นิสิตผู้ย้ายถิ่น และนิสิตผู้เดินทางประจำวันโดยลำดับ เมื่อจำแนกตามประเภทของนิสิต ปรากฏว่านิสิตภาคสมทบบัมีระดับการศึกษาโดยเฉลี่ยสูงกว่านิสิตภาคปกติทั้งนิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่น นิสิตผู้ย้ายถิ่น และนิสิตผู้เดินทางประจำวันทั้งชายและหญิง

เมื่อพิจารณาคคุณลักษณะของผู้อย้ายถิ่น เปรียบเทียบกับนิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่นและนิสิต

ผู้เดินทางประจำวันแล้ว ปรากฏว่าคุณลักษณะของนิสิตผู้ย้ายถิ่นมีความคล้ายคลึงกับนิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่นและนิสิตผู้เดินทางประจำวัน แต่ก็พบแนวโน้มว่าคุณลักษณะของนิสิตผู้ย้ายถิ่นอยู่ระหว่างคุณลักษณะของนิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่นและนิสิตผู้เดินทางประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานประการที่สอง

ผลการศึกษาเกี่ยวกับสาเหตุของการย้ายถิ่น พบว่านิสิตส่วนใหญ่ย้ายถิ่นเข้าสู่อุทธรณ์กรุงเทพมหานคร เนื่องจากสาเหตุสำคัญ 2 ประการคือ สาเหตุทางด้านการศึกษาและสาเหตุทางด้านส่วนตัวของนิสิตเอง นิสิตที่ย้ายถิ่นเข้าสู่อุทธรณ์กรุงเทพมหานคร เนื่องจากสาเหตุทางด้านการศึกษามีอัตราส่วนสูงกว่าผู้ที่ย้ายเข้ามา เนื่องจากเหตุผลทางด้านส่วนตัว โดยเฉพาะการบริการด้านการศึกษาที่มีปริมาณและคุณภาพซึ่งดีกว่าต่างจังหวัดของกรุงเทพมหานคร เป็นปัจจัยที่ดึงดูดให้นิสิตเหล่านี้ย้ายถิ่นเข้ามาศึกษาในกรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 68.8 ของนิสิตผู้ย้ายถิ่นทั้งหมด ใ้แก่ผู้ซึ่งให้เหตุผลว่าย้ายเข้ามาเพื่อความเจริญก้าวหน้าในอนาคตร้อยละ 33.3 ของการความรูและประสบการณ์ใหม่ร้อยละ 19.1 เนื่องจากมีความเชื่อว่าสถาบันการศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมีคุณภาพดีกว่าภูมิภาคอื่นของนครร้อยละ 7.2 และภูมิภาคอื่นไม่มีสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาร้อยละ 7.1 และเรียนสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในกรุงเทพมหานครร้อยละ 2.1 ส่วนนิสิตที่เหลือนำย้ายถิ่นเข้ามาเนื่องจากสาเหตุด้านส่วนตัวของนิสิตเอง ใ้แก่ นิสิตที่มีงานทำเป็นประจำแล้วในกรุงเทพมหานครร้อยละ 14.1 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนิสิตที่เรียนในภาคสมทบ นิสิตที่ให้เหตุผลว่ามีบ้านญาติพี่น้องอยู่ในกรุงเทพมหานครร้อยละ 6.3 เป็นความต้องการของบิดามารดาหรือผู้ปกครองร้อยละ 4.4 เป็นความพอใจส่วนตัวของนิสิตเองคิดเป็นร้อยละ 2.1 และเรียนตามเพื่อนหรือญาติพี่น้องร้อยละ 1.2 เมื่อจำแนกตามประเภทของนิสิตและเพศ ปรากฏว่าทั้งนิสิตภาคปกติและภาคสมทบทั้งชายและหญิงย้ายถิ่นเข้าสู่อุทธรณ์กรุงเทพมหานคร เนื่องจากสาเหตุทางด้านการศึกษามีอัตราส่วนสูงกว่าสาเหตุทางด้านส่วนตัว จึงสรุปได้ว่าบริการด้านการศึกษาเป็นปัจจัยอันเป็นมูลเหตุของการย้ายถิ่น ตามสมมติฐานประการที่สาม

เมื่อทำการศึกษาเกี่ยวกับผลสืบเนื่องจากการย้ายถิ่นของนิสิต พบว่านิสิต  
ผู้ย้ายถิ่นต้องประสบปัญหาต่างๆมากกว่านิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่นและนิสิตผู้เดินทางประจำวัน  
ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านการเรียน ด้านที่อยู่อาศัย และด้านสังคม

จากการศึกษาเกี่ยวกับผลสืบเนื่องด้านเศรษฐกิจ พบว่านิสิตผู้ย้ายถิ่นมีผู้ที่  
ประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจมีอัตราส่วนสูงกว่าปัญหาอื่นๆ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบ  
กับนิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่นและนิสิตผู้เดินทางประจำวัน ปรากฏว่าทั้งนิสิตผู้ย้ายถิ่น นิสิตผู้ไม่  
ย้ายถิ่น และนิสิตผู้เดินทางประจำวัน มีอัตราส่วนของผู้ที่ประสบปัญหาเงินไม่พอใช้ที่  
ไล่เลี่ยกัน คิดเป็นร้อยละ 40.6, 39.8 และ 41.2 โดยลำดับ เมื่อจำแนกตาม  
ประเภทของนิสิต ปรากฏว่านิสิตภาคสมทบมีอัตราส่วนของผู้ที่ประสบปัญหาเงินไม่พอ  
ใช้สูงกว่านิสิตภาคปกติทั้งนิสิตผู้ย้ายถิ่น นิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่นและนิสิตผู้เดินทางประจำวัน  
คิดเป็นร้อยละ 36.3, 39.7 และ 40.7 ของนิสิตภาคปกติ และเป็นร้อยละ 43.4  
43.0 และ 41.6 ของนิสิตภาคสมทบโดยลำดับ เมื่อพิจารณาตามเพศ ปรากฏว่า  
ทั้งนิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่น นิสิตผู้ย้ายถิ่น และนิสิตผู้เดินทางประจำวัน มีอัตราส่วนของนิสิต  
ที่ประสบปัญหาเงินไม่พอใช้ไล่เลี่ยกันทั้งนิสิตชายและนิสิตหญิง กล่าวคือนิสิตผู้ไม่ย้าย  
ถิ่น นิสิตผู้ย้ายถิ่น และนิสิตผู้เดินทางประจำวัน เพศชายมีผู้ที่ประสบปัญหาเงินไม่พอ  
ใช้คิดเป็นร้อยละ 46.3, 47.6 และ 43.3 โดยลำดับ และคิดเป็นร้อยละ 33.6  
33.5 และ 38.8 ของนิสิตหญิงโดยลำดับ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างนิสิตผู้ย้ายถิ่น  
กับนิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่นโดยเฉพาะแล้ว ปรากฏว่านิสิตผู้ย้ายถิ่นมีอัตราส่วนของผู้ที่ประสบ  
ปัญหาเงินไม่พอใช้สูงกว่านิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่นทั้งนิสิตภาคปกติและนิสิตภาคสมทบชายและ  
หญิง จากเหตุผลดังกล่าวนี้ อาจสรุปได้ว่า นิสิตผู้ย้ายถิ่นประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจ  
มากกว่านิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานประการที่สี่

เมื่อพิจารณาถึงการแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปรากฏว่านิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่น  
นิสิตผู้ย้ายถิ่น และนิสิตผู้เดินทางประจำวัน มีวิธีแก้ไขปัญหาคลายคลึงกัน กล่าวคือนิสิต  
ผู้ไม่ย้ายถิ่น นิสิตผู้ย้ายถิ่น และนิสิตผู้เดินทางประจำวัน มีวิธีแก้ไขปัญหากเงินไม่  
พอใช้ โดยการประหยัดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นมีอัตราส่วนสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 38.7

32.5, และ 36.7 โดยลำดับ วิธีแก้ไขปัญหาค้นคว้าอันตรองลงมา นั้น ปรากฏว่ามีความแตกต่างกันเล็กน้อย คือนิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่นและนิสิตผู้เดินทางประจำวันแก้ไขปัญหา โดยการขอเงินเพิ่มจากผู้ปกครองคิดเป็นร้อยละ 26.2 และ 27.3 โดยลำดับ ส่วนนิสิตผู้ย้ายถิ่นแก้ไขปัญหาโดยการขอยืมเพื่อนหรือญาติพี่น้องคิดเป็นร้อยละ 20.9 ของนิสิตผู้ย้ายถิ่นทั้งหมด

สำหรับผลสืบเนื่องจากการเรียนนั้น ปรากฏว่านิสิตผู้ย้ายถิ่นมีอัตราส่วนของผู้ที่ประสบปัญหาการเรียนสูงกว่านิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่นและนิสิตผู้เดินทางประจำวันคิดเป็นร้อยละ 55.2, 54.2 และ 50.2 โดยลำดับ เมื่อจำแนกตามประเภทของนิสิต ปรากฏว่านิสิตผู้ย้ายถิ่นมีอัตราส่วนของผู้ที่ประสบปัญหาการเรียนสูงกว่านิสิตผู้เดินทางประจำวันและนิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่น คิดเป็นร้อยละ 58.3, 51.6 และ 47.8 ของนิสิตภาคปกติ และคิดเป็นร้อยละ 55.9, 51.3 และ 52.6 ของนิสิตภาคสมทบโดยลำดับ เมื่อจำแนกตามเพศ ปรากฏว่านิสิตชายผู้ย้ายถิ่นมีอัตราส่วนของผู้ที่ประสบปัญหาการเรียนสูงกว่านิสิตผู้เดินทางประจำวันและนิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่นคิดเป็นร้อยละ 57.9, 55.8 และ 46.7 โดยลำดับ ส่วนนิสิตหญิงนั้นปรากฏว่านิสิตผู้ย้ายถิ่นมีอัตราส่วนของผู้ที่ประสบปัญหาการเรียนต่ำกว่านิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่นคิดเป็นร้อยละ 55.8 และ 57.9 และนิสิตผู้ย้ายถิ่นมีอัตราส่วนของผู้ที่ประสบปัญหาการเรียนสูงกว่านิสิตผู้เดินทางประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 52.0 และ 51.9 โดยลำดับ

สำหรับวิธีแก้ไขปัญหาค้นคว้าการเรียนนั้น ปรากฏว่านิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่น นิสิตผู้ย้ายถิ่น และนิสิตผู้เดินทางประจำวันมีการแก้ไขปัญหามากแตกต่างกัน กล่าวคือนิสิตส่วนใหญ่ทั้งผู้ไม่ย้ายถิ่น ผู้ย้ายถิ่น และผู้เดินทางประจำวัน มีการแก้ไขปัญหาโดยการปรึกษาเพื่อนมีอัตราส่วนสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.5, 43.3 และ 43.7 โดยลำดับ สำหรับวิธีแก้ไขปัญหาค้นคว้าอันตรองลงมา มีความแตกต่างกันเล็กน้อย คือนิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่นมีการแก้ไขปัญหโดยการปรึกษาพ่อแม่พี่น้องมีอัตราส่วนสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 27.3 และปรึกษาอาจารย์ร้อยละ 21.1 นิสิตผู้ย้ายถิ่นปรึกษาอาจารย์มีอัตราส่วนสูงกว่าปรึกษาพ่อแม่พี่น้องร้อยละ 22.9 และ 20.2 ส่วนนิสิตผู้เดินทางประจำวัน มีอัตราส่วนของ



ผู้ที่แก้ไขปัญหาโดยการปรึกษาอาจารย์สูงกว่าปรึกษาพ่อแม่พี่น้องคิดเป็นร้อยละ 21.2 และ 19.2 โดยลำดับ

ผลการศึกษาเกี่ยวกับผลสืบเนื่องกันที่อยู่อาศัย ปรากฏว่านิสิตผู้ย้ายถิ่น มีอัตราส่วนของผู้ที่ประสบปัญหาที่อยู่อาศัยสูงกว่านิสิตผู้เกิดทางประจำวัน และนิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่นคิดเป็นร้อยละ 30.9, 22.1 และ 18.9 โดยลำดับ และเมื่อพิจารณาตามประเภทของนิสิต ปรากฏว่านิสิตผู้ย้ายถิ่นประสบปัญหาที่อยู่อาศัย มีอัตราส่วนสูงกว่านิสิตผู้เกิดทางประจำวัน และนิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่นคิดเป็นร้อยละ 36.0, 25.3, 19.6 และ 24.8, 18.4, 18.2 โดยลำดับ เมื่อจำแนกตามเพศ ก็พบแบบแผนเดียวกันว่านิสิตผู้ย้ายถิ่นมีอัตราส่วนของผู้ที่ประสบปัญหาที่อยู่อาศัยสูงกว่านิสิตผู้เกิดทางประจำวันและนิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่นทั้งชายและหญิง คิดเป็นร้อยละ 36.0, 25.3, 19.6 และ 24.8, 18.4, 18.2 โดยลำดับ

การศึกษาเกี่ยวกับผลสืบเนื่องกันสังคม ปรากฏว่านิสิตส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลที่นิสิตอาศัยอยู่ควย นิสิตที่ประสบปัญหาไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้ที่อาศัยอยู่ควยเพียงเล็กน้อย คิดเป็นร้อยละ 7.4, 6.4 และ 2.1 ของนิสิตผู้ย้ายถิ่น นิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่น และนิสิตผู้เกิดทางประจำวัน โดยลำดับ เมื่อจำแนกตามประเภทของนิสิต ปรากฏว่านิสิตผู้ย้ายถิ่นมีอัตราส่วนของผู้ที่ประสบปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับผู้ที่นิสิตอาศัยอยู่ควยสูงกว่านิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่นและนิสิตผู้เกิดทางประจำวัน ทั้งนิสิตภาคปกติและนิสิตภาคสมทบ คิดเป็นร้อยละ 8.7, 7.2, 1.1 และคิดเป็น 6.2, 5.5, 3.0 โดยลำดับ เมื่อจำแนกตามเพศก็ปรากฏแบบแผนในทำนองเดียวกันว่า นิสิตผู้ย้ายถิ่นมีอัตราส่วนของผู้ที่ประสบปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับบุคคลที่อาศัยอยู่ควยสูงกว่าผู้ที่ไม่ย้ายถิ่นและผู้เกิดทางประจำวันทั้งนิสิตชายและนิสิตหญิง

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบผลสืบเนื่องจากการย้ายถิ่นของนิสิต ปรากฏว่านิสิตผู้ย้ายถิ่นประสบปัญหาที่งานเศรษฐกิจ ปัญหาที่งานการเรียน ปัญหาที่งานที่อยู่อาศัยและปัญหาที่งานสังคม มีอัตราส่วนสูงกว่านิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่น และนิสิตผู้เกิดทาง

ประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานประการที่สี่คือ "นิสิตผู้ย้ายถิ่นจะประสบปัญหาต่างๆมากกว่านิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่น"

เมื่อศึกษาเกี่ยวกับเจตคติที่นิสิตผู้ย้ายถิ่นมีต่อเพื่อนนิสิตที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและเพื่อนที่อยู่ในต่างจังหวัด ปรากฏว่านิสิตผู้ย้ายถิ่นส่วนใหญ่ที่มีความเห็นว่าทั้งเพื่อนในกรุงเทพมหานครและเพื่อนที่อยู่ในต่างจังหวัดมีความดีเท่ากัน มีอัตราส่วนสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 54.0 ของนิสิตผู้ย้ายถิ่นทั้งหมด อันที่จริงลงมาคือนิสิตที่มีความเห็นว่าเพื่อนที่อยู่ในต่างจังหวัดดีกว่าเพื่อนที่อยู่ในกรุงเทพมหานครคิดเป็นร้อยละ 28.8 นิสิตร้อยละ 10.8 มีความเห็นว่าเพื่อนที่อยู่ในกรุงเทพมหานครมีความดีกว่าเพื่อนที่อยู่ในต่างจังหวัด เมื่อจำแนกตามประเภทของนิสิตพบว่านิสิตส่วนใหญ่มีความเห็นว่าทั้งเพื่อนที่อยู่ในกรุงเทพมหานครและเพื่อนที่อยู่ในต่างจังหวัดมีความดีเท่าๆกัน มีอัตราส่วนสูงที่สุดทั้งนิสิตภาคปกติและนิสิตภาคสมทบและเมื่อจำแนกตามเพศ ก็ปรากฏแบบแผนในทำนองเดียวกันว่าทั้งนิสิตชายและนิสิตหญิงมีความเห็นว่าเพื่อนทั้งสองแห่งดีเท่ากันมีอัตราส่วนสูงที่สุด

ในการศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังเกี่ยวกับท้องถิ่นที่นิสิตจะไปประกอบอาชีพ ปรากฏว่านิสิตส่วนใหญ่มีความคาดหวังที่จะประกอบอาชีพในภูมิลำเนาเดิมของคนมีอัตราส่วนสูงที่สุดทั้งนิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่น นิสิตผู้ย้ายถิ่น และผู้เดินทางประจำวัน โดยเฉพาะนิสิตผู้ย้ายถิ่น มีความคาดหวังที่จะกลับไปประกอบอาชีพในภูมิลำเนาเดิมของคนเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วมีอัตราส่วนสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.3 ของนิสิตผู้ย้ายถิ่นทั้งหมด เมื่อจำแนกตามประเภทของนิสิต พบว่าทั้งนิสิตภาคปกติและนิสิตในภาคสมทบบมีอัตราส่วนของผู้ที่มีความคาดหวังที่จะกลับไปประกอบอาชีพในภูมิลำเนาเดิมของคนสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 56.3 และ 49.5 โดยลำดับ เมื่อจำแนกตามเพศ ปรากฏว่านิสิตชายมีอัตราส่วนของผู้ที่มีความคาดหวังที่จะกลับไปประกอบอาชีพในภูมิลำเนาเดิมของคนสูงกว่านิสิตหญิง คิดเป็นร้อยละ 55.3 และ 51.1 โดยลำดับ อันที่จริงลงมาคือนิสิตที่มีความคาดหวังที่จะประกอบอาชีพในกรุงเทพมหานครและประกอบอาชีพในต่างจังหวัด ซึ่งมีในภูมิลำเนาเดิมของคน คิดเป็นร้อยละ 31.2

และ 14.7 โขบาลาคัย ผลจากการศึกษาคังกล่าว อาจสรุปได้ว่านิสิตผู้ย้ายถิ่นส่วนใหญ่มีความคาดหวังที่จะกลับไปประกอบอาชีพในภูมิลำเนาเดิมของตนมีอัตราส่วนสูงที่สุดทั้งนิสิตภาคปกติและนิสิตภาคสมทบทั้งสองเพศ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานประการสุดท้าย ซึ่งตั้งไว้ว่า "นิสิตผู้ย้ายถิ่นจะกลับไปประกอบอาชีพในท้องถิ่นเดิมของตนเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว"

### ข้อเสนอแนะ

1. ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาโดยทั่วไปอย่างกว้างๆไม่ได้เจาะจงรายละเอียดเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะอย่างลึกซึ้งเท่าที่ควร เนื่องจากได้กำหนดหัวข้อกว้างเกินไป บางหัวข้อมีข้อมูลจำกัดจึงไม่สามารถที่จะคำนวณหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรใด ทั้งนี้ผู้ที่ทำการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรที่จะสร้างแบบสอบถามให้คลุมเนื้อหาให้มีความใกล้เคียงกับเรื่องที่จะศึกษาให้มากที่สุด โดยการกำหนดหัวข้อที่จะศึกษาให้มีขนาดไม่ใหญ่เกินไป เพื่อจะได้ทำการศึกษาข้อมูลได้โดยละเอียด
2. เพื่อความถูกต้องและความสะดวกของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ปรากฏว่าผู้ศึกษาควรที่จะทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับผลงานวิจัยในหลายๆด้าน เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการที่จะศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลในการวิจัย
3. ผู้ศึกษาวิจัยควรที่จะทำการศึกษาค้นคว้าในเรื่องการใช้เครื่องมือคอมพิวเตอร์ ในการคำนวณหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลต่างๆ ทั้งนี้เพื่อความถูกต้อง สะดวกและรวดเร็วที่สุด
4. ผู้ศึกษาวิจัยควรที่จะปรึกษาร่วมกับผู้ที่มีความชำนาญในการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องราวที่ตนต้องการวิจัยอย่างใกล้ชิด เพื่อความถูกต้องและควมมีประสิทธิภาพของผลงานที่ทำการวิจัย
5. ในการศึกษาครั้งนี้ทราบว่าสาเหตุสำคัญที่ทำให้ประชากรย้ายถิ่นเข้า

มาอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร เนื่องจากบริการด้านการศึกษาของกรุงเทพมหานคร เป็นปัจจัยดึงดูดให้นักศึกษาในส่วนภูมิภาคย้ายถิ่นเข้ามาศึกษาในกรุงเทพมหานคร มีอัตราส่วนสูงกว่าปัจจัยด้านส่วนตัวของนิสิตและนักศึกษา เพื่อเป็นการขจัดปัญหาการย้ายถิ่นของประชากรในต่างจังหวัดหรือส่วนภูมิภาคย้ายถิ่นเข้าสู่กรุงเทพมหานครให้มีปริมาณลดลง รัฐบาลควรที่จะกระจายความเจริญทางด้านการศึกษาออกสู่ภูมิภาค ให้มีความเจริญทัดเทียมกับกรุงเทพมหานคร ทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ โดยการตั้งสถาบันทางการศึกษาให้มีปริมาณเพียงพอกับความต้องการของประชากรในวัยศึกษาของแต่ละภูมิภาค และจัดให้มีการฝึกอบรมและจัดประสบการณ์ทางการเรียนการสอนแผนใหม่ให้ครูอาจารย์ที่อยู่ในส่วนภูมิภาคให้ทันต่อเหตุการณ์ใหม่ๆของโลกอยู่เสมอ

6. จากการศึกษาทราบว่าทั้งนิสิตผู้ย้ายถิ่น นิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่นและนิสิตผู้เกิดทางประจำวัน ต้องประสบปัญหาต่างๆที่คล้ายคลึงกัน โดยเฉพาะนิสิตผู้ย้ายถิ่นต้องพบกับปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหาความเครียด การเรียน การที่อยู่อาศัยและด้านสังคม มีอัตราส่วนสูงกว่านิสิตผู้ไม่ย้ายถิ่น และนิสิตผู้เกิดทางประจำวัน มหาวิทยาลัยจึงควรที่จะให้ความสนใจและให้ความช่วยเหลือแก่นิสิตผู้ประสบปัญหาเหล่านี้ โดยการจัดให้บริการด้านหอพักให้นักศึกษาที่ประสบปัญหาที่อยู่อาศัย การจัดขายอาหารกลางวันให้นักศึกษาในราคาถูก และจัดหางานพิเศษให้นักศึกษาที่มีปัญหาเศรษฐกิจหรือติดขัดขอทุนการศึกษาให้นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ เป็นต้น

7. อาจารย์ที่ปรึกษาควรที่จะให้ความสนใจและให้ความช่วยเหลือแก่นิสิตผู้ประสบปัญหาต่างๆอย่างตามสมควรแก่โอกาส

8. ความมานะเพียรพยายามจะช่วยให้การศึกษาวิจัยสำเร็จตามเวลาซึ่งกำหนดไว้